

Walden, Tillie ¿Me estás escuchando?

Barcelona: Ediciones La Cúpula, 2020

Resum:

La insegura Bea, 18 anys, fuig de casa. I llavors troba Lou, de 27 anys, experta en mecànica de cotxes. Totes dues inicien una ruta a través de l'oest de Texas, viuen aterrides per circumstancies sorprenents : una misteriosa gata es suma al viatge, son perseguides por dos homes de la "Oficina de Asistencia en Carreteras", i el paisatge es transforma en un món inquietant a mida que avancen. Bea i Lou han de confiar l'una en l'altre mentre descobreixen patiments soterrats durant molt temps. Lou tornarà a casa.

Pel que fa a l'estil narratiu, se'ns ofereix la lectura de les bombolles del diàleg que complementen les acolorides imatges que illustren la intensitat emocional dels diàlegs. El color ens diu també quan hi ha canvis (de personatge o de situació), les vinyetes són de múltiples maneres (a tota plana amb imatges diverses, moltes amb divisions convencionals i d'altres inacabades).

Tot i que es necessita una atenta lectura de la imatge quan es pretén fer una captura intel·lectual analítica, l'efecte visual que les imatges provoquen també segueix un curs intuïtiu i filtrat per la pròpia vida que emmarca l'experiència emocional que el lector evoca.

Lectors: a partir de 12/14 anys

PROPOSTA

1. Obrir el diàleg amb els lectors, en petit grup, per descobrir les diferents construccions que generen sentit. Entenem que cal conversar sobre la comprensió que cada lector/a dona a

l'argument de la història. Pot tenir interès centrar la conversa en l'evolució psicològica dels personatges centrals com a conseqüència de la intensa relació comunicativa que mantenen i la voluntat creixent d'ajudar-se a reeixir les seves vides.

Vectors de conversa suggerits

-L'entorn ambiental del viatge per l'oest de Texas.

El paisatge urbà i rural junt amb els canvis del temps són marcadors dels estats d'ànim de les dues noies (Bea y Lou): tensió, por, incertesa, companyia, confessió íntima del sentiment de culpa, preocupació per la integritat física, reparació d'equivocs, reconeixement de l'altre, valoració de l'acceptació i la protecció recíproca.

En aquest apartat, també es pot conversar sobre el significat simbòlic del cotxe amb caravana (quart protagonista central de la història)

-Com és la vida de la Bea?

Adolescent de 18 anys que fuig de casa, es sent abandonada per la mare (que té més fills). Bea no sap on anar. I té molts retrets per compartir basats en els seus records sobre la seva relació amb els pares (Bea recorda, per exemple, que es va trencar un braç quan baixava d'un arbre i el seu pare, tot i estant present, no lava ajudar, pàg. 153). Bea, a més, també sent la necessitat d'obrir-se per dins i fer la confessió d'un fet repetitiu viscut i no consentit molt difícil de comunicar.

Cal arribar a la pàgina 205 per entendre, en part, la desvalorització interior de Bea. El fet no consentit que relata Bea el podem remarcar més o menys en funció de les preguntes o comentaris dels lectors. El nom per denominar el fet pot ser ***el d'una experiència sexual entre adolescents grans forçada*** pel cosí de Bea. Des del cantó de les conseqüències, el descobriment del sexe pot ser traumàtic quan és viscut des de la manca de consentiment que implica patir confusió i força coercitiva per la manca d'empatia de l'altre inductor.

Per entendre millor els sentiments de culpa de Bea i les reaccions de Lou es pot conversar sobre l'episodi "què ens podem preguntar?" que dóna pas al tema desenvolupat per Bea i provocat per Lou sobre "no m'han ensenyat a conduir"(pàgs. 33-43)..

-Com és la vida de la Lou?

Ha marxat de casa perquè està farta de la vida que porta treballant arreglant cotxes i sap que ho fa molt bé. Diu que és “gay”(ha tingut tres novies). Acolidora, ensenya a conduir a la Bea, li proporciona roba, menjar i lloc per dormir. L'escolta i l'estimula a parlar i valorar-se.

La Lou explica que es veu diferent de la seva mare. Ella es “dinamita”. La seva mare (ja morta) la obligava amablement, però amb fermesa, a sortir i caminar quan feia massa calor: a vegades s'ofegava i s'angoixava. El seu record de la relació amb les nenes del seu grup d'edat tampoc era massa bo. Però la força perseverant que la Lou manifesta davant les dificultats té molt a veure amb la disciplina de fer allò que cal fer, agradi o no agradi.

Amb tot aquest equipatge de problemes viscuts per la Lou i la seva bona disposició per seguir superant les dificultats de la confrontació personal amb sí mateixa, signa el final del viatge per l'oest de Texas amb el gest de l'amistat i l'encoratjament del valor personal de Bea. Les vides es separen però queda oberta la porta de la confiança en l'amor de l'amistat construïda.

2. Suggestir algunes preguntes obertes/tancades que poden facilitar el diàleg.

(Recomanen utilitzar la tècnica del panel participatiu per donar vida i espontaneïtat

a totes les activitats: 2, 3, 4 i 5)

- Interacció comunicativa Bea-Lou-Diamond-Context: sentir + pensar + actuar

* Com Bea manifesta la manca de confiança en sí mateixa i en els altres?

* Bea es veu traïda per Lou en algun moment del viatge?

* Com Bea manifesta el no consentiment quan es veu atrapada en una situació viscuda com confosa i perillosa?

* Com empatitza Lou amb Bea?

* Quines són les fortaleces de Lou?

* Quins canvis apareixen en la relació Bea-Lou quan s'incorpora Daimond?

* Quin paper juga en la història la presència d'aquests artefactes: mapa de carreteres, cotxe-caravana, autobús, ...

* Com s'acoblen gràficament les condicions meteorològiques amb els estats d'ànim dels protagonistes?

* Quines reaccions provoquen les diferents combinacions dels colors de les vinyetes?

3. Activitats intensives per identificar i orientar l'elaboració de les emocions

3.1. Compartim el punt en que la Bea explica que li ha passat, perquè ella ha fugit (pàg 206).

En la piscina Bea es confessa. *"Doy asco"*, diu. Es culpabilitza i/o es menysprea? Què ha viscut? Com explica la violència de la violació.

Fins on arriba la pèrdua de confiança en sí mateixa en els altres? Pot arribar a pensar que Lou l'ha abandonat (accident de cotxe pàg. 232) després del que li ha explicat?

3.2. Parlem del comportament de la Bea:

Què sent: Què s'està morint?. S'espanta?. Por?. Contacte físic desagradable, irritada crida per infondre por?

Veieu més emocions (por, alegria, enuig, tristor, desesperança, vergonya, seguretat, amor, tranquil·litat, sorpresa, __?)

Què pensa: Què no ho pot explicar?... Què va passar més vegades?. Què no es va defensar?

Què fa: Aguanta fins que fuig?. Per fi afronta la situació?

3.3.. Parlem del comportament de la Lou:

Què sent: Pena?.

Què pensa: Confiarà en les meves paraules? (*"Me lo has contado. Eso es defenderse. No es culpa tuya Bea"*. *"¿Me estas escuchando?"* -li diu la Lou).

Què fa: L'acull?. L'abraça?.

3.4. Parlem de l'encontre dels homes de la carretera i Lou.

Què fa la Lou: es defensa?

3.5. Cercar experiències properes semblants

Heu viscut alguna situació més o menys semblant.

-Que sentim nosaltres?

-Què pensem nosaltres?

-Què fem?

Els lectors ho escriuran o ho dibuixaran en un full i ho guardaran, seguint aquests passos:
Situació i canvi fisiològic (emoció). Pensament. Comportament.

Tres possibilitats:

A. Si tots ho volen explicar en parlem donant importància a cada un dels aspectes (sentir, pensar i fer).

B. Podem posar els papers en una bossa i després cadascun agafa un qualsevol (que no sigui seu) i llegeix.

C. Dibuixem el sentiment. Exposem els dibuixos. Comentem. Causes i conseqüències del sentiment. Solucions.

En cada cas, quina es la emoció que s'ha desencadenat? Saber compartir sense jutjar.

[Veure la necessitat d'expressar emocions. Adonar-se de les conseqüències que té en l'entorn les diferents maneres d'expressar emocions.](#)

Un altre proposta:

Separem el grup en dos. En una caixa posem noms d'emocions. En un grup algú agafa un paper i sense parlar el representa. Els de l'altre grup han d'endevinar, quina emoció ha representat. Canviar les tornes. Comentar quin ha sigut el més difícil de representar?

Finalitat:

Ajudar-se entre els companys.

Cercar solucions.

En tots els casos aconsellar no callar i buscar el receptor adequat per rebre ajut.

Veure la necessitat d'expressar emocions i de les conseqüències de no fer-ho.

Nosaltres també els hi direm: “*ME ESTAS ESCUCHANDO*”.

BIBLIOGRAFIA

Inteligencia emocional. Educación secundaria 2º ciclo. 14-16 años. San Sebastian: Guipuzcoa. Berikuntza Iurralde, 2008

Opció B

3. Cercar experiències properes a la construcció de la confiança mútua que pot donar lloc a la relació d'amistat.

AMB UN DESCONEGUT (Situació: viatge, festa, reunió, etc.)

*Com va començar la relació?

*Com ha evolucionat?

*Quines dificultats s'han afrontat

*Com valora l'experiència?

AMB UN CONEGUT (Situació: company/a d'escola, familiar, membre de l'equip esportiu, etc.)

*Com va començar la relació?

*Com ha evolucionat?

*Quines dificultats s'han afrontat

*Com valora l'experiència?

4. Crear situacions gràfiques pròpies i/o d'actuació dramàtica per reconèixer els components de sentir+pensar+actuar en els diferents moments seleccionats de la història d'amistat dibuixada

5. Fer una tira de vinyetes, entre tots els participants, que tingui com argument el sentit de la frase "*ME ESTAS ESCUCHANDO*" en el context del llibre llegit

BIBLIOGRAFIA

⁹Inteligencia emocional. Educación secundaria 2º ciclo. 14-16 años. San Sebastian: Guipuzcoa. Berikuntza Iurrealdea, 2008

Comentaris de Conrad Izquierdo i Assumpció Lisson.